

הלכות לחנוכה לאנשי מד"א תשפ"ג

קובץ זה אינו מפרט את כל הלכות חנוכה, אלא מצביע על מצבים מיוחדים האופייניים לאנשי מד"א, במשמרות וככוננים, ולתת את הפתרונות ההלכתיים.

בחנוכה מציינים את נצחון המכבים על היוונים, שהיה נצחון צבאי-מדיני בצד נצחון רוחני-תרבותי. לפיכך נתחבבה מצוה זו ביותר על כלל ישראל.

לזכר המאורע, תיקנו רבותינו להדליק נרות חנוכה. מצוות הדלקת הנר מתאפיינת בשני מרכיבים: א. מקום ההדלקה, על פתח ביתו מבחוץ; ב. זמן ההדלקה, עם תחילת הלילה, כאשר אנשים עדיין ערים, עוברים ושבים, ורואים את הנרות. מאפיינים אלו יוצרים מצב שהוא תכלית ההדלקה: פרסום הנס.

השנה, תשפ"ג, היום הראשון של חנוכה חל ביום שני, כ"ה בכסלו. מדליקים נר ראשון בערב הקודם (יום ראשון בערב). יום שמיני של חנוכה חל ביום שני, ב' בטבת, ומדליקים נר שמיני בערב שלפניו.

להלן נקודות ודגשים למצבים האופייניים לאנשי מד"א, אנשי משמרת וכוננים.

זמן ההדלקה: לכתחילה, זמן ההדלקה הוא עם תחילת הלילה (בשקיעה, [16: 43] או בצאת הכוכבים [16: 56]), איש כמנהגו. בדיעבד, זמן ההדלקה כל הלילה, כדלקמן. [זמן מדויק יש לבדוק ע"פ הלוח המקומי].

מי שנמצא במשמרת ערב, ואינו יכול להדליק בזמן, יכול להדליק כשיחזור לביתו לספרדים בברכה. לאשכנזים- אם בני הבית עדיין ערים יברך. אם חוזר בשעה מאוחרת ואין בני בית ערים, ידליק בלא ברכה. בחור המתגורר בבית הוריו, ומדליקים בביתם, יוצא בזה ידי חובה, ואינו צריך להדליק לכשיחזור. אדם נשוי, יכול לבקש מאשתו שתדליק גם עבורו, הוא יוצא בזה ידי חובה.

הדלקה באמצעות בני בית: יכול אדם למנות אחד מבני ביתו, שידליק עבור כל בני הבית, ויצא בזה ידי חובה.

ברכה: מי שאינו נמצא בבית כל הלילה, ואין מי שידליק עבורו בביתו, כשיראה נרות חנוכה, יברך ברכת "שעשה נסים". [ביום הראשון יוסיף אף "שהחיינו"].

הדלקה בבית כנסת ובאירועים: נוהגים להדליק נרות חנוכה גם בבית כנסת, אבל אין אדם יוצא ידי חובתו בהדלקה זו, וגם לא בהדלקה שמדליקים במסיבות חנוכה וכיו"ב. ולכן עליו להדליק בביתו, כאמור לעיל. אין לקבוע מסיבות חנוכה ואירועים שונים לזמן הדלקת הנרות אלא בשעה מאוחרת יותר, או מוקדמת יותר, כדי שלא לפגוע באפשרות ההדלקה כמצוותה.

כונן שנקרא למקרה סמוך לזמן הדלקת הנר, אם צפוי לחזור בתוך חצי שעה מצאת הכוכבים, ידליק כשיחזור. אולם טוב יעשה עם יאמר לאשתו או לבני ביתו, שאם רואים שאינו חוזר – ידליקו בתוך הזמן האמור. אם לא אמר, והוא מתעכב, טוב יעשה (אם אין הדבר מעכב טיפול) אם יתקשר לבני ביתו ולבקשם להדליק, כדי שתתקיים הדלקה בזמנה שלכתחילה. אם אין מישהו בבית, יכול למנות גם אדם שאינו מבני הבית. לא עשה כן ולא הדליקו עבורו, ידליק כשיחזור, כפי האמור לעיל.

נשים: גם נשים חייבות בהדלקת נרות חנוכה, וכל האמור לעיל חל גם על נשים. אשה נשואה יוצאת ידי חובה בהדלקת בעלה, גם לנוהגים שכל אחד מבני הבית מדליק בפני עצמו.

הרב יהודה דנה – 054-8041046

להודות ולהלל על הנסים ועל הנפלאות שעשית לאבותינו בימים ההם בזמן הזה.